

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Cdo/297/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8710205949                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.08.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Rumana              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:8710205949.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, Y. zast. Advokátska kancelária JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., so sídlom nám. sv. Egídia 41/95, Poprad, IČO: 47 257 113 proti žalovanej: D. Y., nar. XX.XX.XXXX bytom E. XXX, Y. zast. JUDr. Ing. Marcela Martinkovičová, advokátka so sídlom Nám. sv. Egídia 95, Poprad, o určenie priebehu hraníc s prisl., vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 9C/108/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. apríla 2021, č.k. 18Co/23/2020-437, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. apríla 2021, č.k. 18Co/23/2020-437 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil I. výrok rozsudku Okresného súdu Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) č.k. 9C/108/2010-372 zo dňa 07. januára 2020, odmietol odvolanie žalovanej proti II. výroku rozsudku a zmenil III. výrok rozsudku tak, že priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie I. výrokom rozsudku uložil žalovanej povinnosť posunúť oplatenie svojho pozemku na hranicu pozemkov pre KN-C XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 51 m<sup>2</sup> v k. ú. Y., zapísanej na LV č. XXXX na Okresnom úrade, odbor katastrálny E. a parc. KN-C XXX/X - záhrady o výmere 600 m<sup>2</sup> v k. ú. Y. zapísanej na LV č. XXX na Okresnom úrade, odbor katastrálny E. tak, aby táto prechádzala bodmi 449-5, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 1 určených vytyčovacím náčrtom č. 3 zo dňa 14.11.2008, vyhotovených Ing. J. U. spoločnosťou GLOBING POPRAD s.r.o. v súlade s Protokolom o vytýčení hranice pozemku zo dňa 14.11.2008, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku, II. výrokom vylúčil nárok na zaplatenie sumy 502,80 eur s príslušenstvom na samostatné konanie a III. výrokom stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 126 ods. 1 OZ a čl. 6 ods. 1, 2, čl. 8, § 150 CSP.

2. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 10C/120/2007-36 zo dňa 14.04.2008, bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovanej vo vzťahu k parcelám par. KN C č. XXX/X, č. XXX/X a č. XXX/XX, pôvodne zapísané na LV č. XXX, k. ú. Y. Do výlučného

vlastníctva žalobkyne boli prikázané parc. č. KN C č. XXX/X a č. XXX/XX a do výlučného vlastníctva žalovanej bola prikázaná parc. č. KN C č. XXX/X. Podkladom pre rozhodnutie súdu bol geometrický plán č. XX/XXXX, vypracovaný Ing. T. H. Obec Y. na žiadosť žalovanej zo dňa 23.06.2008 o oznámení na ohlásenie drobnej stavby, oplotenia na pozemku parc. č. XXX/X k. ú. Y. a realizácii oplotenia z betónového múrika, kovových stĺpikov a pletiva konštatovala, že nemá námietky. Znalec Ing. G. C. v záveroch svojho znaleckého posudku č. 10/2013 zo dňa 12.09.2013 konštatoval, že právna hranica medzi pôvodnou parcelou CKN č. XXX/X a č. XXX/X určená geometrickým plánom č. XXX/XXXX, vyhotoveným Ing. T. H. nie je totožná s faktickou hranicou, t.j. osadeným oplotením v teréne. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o posun medzi bodmi „B a C“ o 1,91 m je v tomto prípade bezpredmetné hovoriť o dovoľených odchýlkach. Zo záverov znaleckého posudku č. X/XXXX vypracovaného znalcom Ing. O. X. zo dňa 13.09.2019 mal súd preukázané, že vytýčenie hraničnej čiary na podklade vytyčovacieho náčrtu č. 96/2008 zo 14.11.2008 vyhotoveného Ing. J. U. je správne. Tieto závery konštatoval i na ohliadke predmetných nehnuteľností v k. ú. Y., ktorá bola vykonaná dňa 02.09.2019.

3. Odvolací súd vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania konštatoval, že nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nebol priznaný. Išlo o spor o priebehu hranice, ktorý bol odvodený od konania, ktoré prebiehalo na Okresnom súde v Poprade a kde bolo v roku 2008 vykonané zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozsudkom spolu s prílohou, geometrickým plánom M.. Pokiaľ by žalovaná rešpektovala tento geometrický plán, potom by neexistoval spor. Keďže vznikol spor o hranicu a žalobkyňa spolu so žalobou predložila vytyčovací protokol, ponúkla konajúcemu súdu dôkaz o svojom nároku. V konečnom dôsledku dvoma znaleckými posudkami, ktoré vypracovali znalci z odboru geodézie v priebehu konania, potvrdili dôvodom, potom bolo dôvodné priznať nárok úspešnej strane sporu. To, že boli vypracované geometrické zamerania odborníkmi z odboru geodézie je okolnosť, ktorá nemôže mať vplyv na to, aby žalovaná po záveroch znalcov trvala na svojom stanovisku a v podstate aj v predmetnej veci podala odvolanie, čím potvrdila, že nie je stotožnená s nárokom žalobkyne so závermi znalcov, ani vytyčovacím plánom.

4. Odvolací súd nesúhlasil s hlavným argumentom odvolania žalovanej, že oplotenie postavila v súlade s geometrickým plánom, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Tieto závery nesporne vyplývajú z protokolu o vytýčenie hranice, vypracovaného spoločnosťou GLOBING POPRAD s.r.o., na základe ktorej podala žalobu žalobkyňa, ale rovnako aj zo znaleckých posudkov Ing. C. a Ing. X.. V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd prvej inštancie rozhodol podľa geometrického plánu, ktorý bol súčasťou rozsudku. Pokiaľ súd konštatoval, že na tieto okolnosti je potrebné vypočítať strany sporu, mala to byť informácia, ktorá by dokreslila vzťahy a situáciu po zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že práve geodet, ktorého prizvala na pozemok žalovaná a ktorý mal za úlohu vytýčiť hranicu v prírode pre účely oddelenia pozemku patriaceho do vlastníctva žalobkyne a žalovanej, nepostupoval správnym spôsobom. V konečnom dôsledku bol v konaní vypočítaný, vyjadril sa v tom zmysle, že v podstate „vyrobil“ novú hranicu, hlavne pokiaľ išlo o bod, ktorý bol medzi stranami sporu sporný.

5. Vo veci išlo o vyriešenie otázky vlastníctva určitej plochy, ktorej vlastníctvo je sporné medzi vlastníkmi dvoch susediacich pozemkov. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaná posunula hranicu na jej úkor. V priebehu konania bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, či k posunu hranice došlo predovšetkým vo vzťahu k titulu, na základe ktorého strany sporu nadobudli svoje vlastníctvo. Z výsledkov vykonaného dokazovania, predovšetkým z dvoch znaleckých posudkov, bolo správne zistené, že žalobu žalobkyňa podala dôvodne.

6. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 420 písm. f) CSP (§ 124 ods. 1 CSP).

7. Dovolateľka poukázala na to, že žalobkyňa sa žalobou najskôr domáhala určenia hraničnej čiary medzi

dotknutými pozemkami, neskôr na základe pripustenia zmeny žaloby žiadala o uloženie povinnosti posunutia oplotenia. Touto zmenou žaloby súdy mali žalobu posudzovať v zmysle § 135c ods. 1 až 3 OZ, keďže v žalobe sa domáhala odstránenia neoprávnenej stavby na pozemku, t.j. posunutia oplotenia, pretože svoju žalobu odôvodňovala tým, že toto oplotenie nie je postavené na hranici pozemku, ale na jej pozemku. Ustanovenie § 135c je špeciálne k § 126 ods. 1 OZ, v ktorom je upravená ochrana vlastníctva a z ktorého vychádza jednak žaloba na vydanie veci, jednak žaloba negatívna, ktorou sa vlastník domáha ochrany proti iným neoprávneným zásahom ako tým, ktoré spočívajú v neoprávnenom zadržiavaní cudzej veci, a odstránení následkov týchto zásahov. Už tým, že zákonodarca vyňal režim neoprávnenej stavby z dosahu § 126 ods. 1 OZ, ktorý by umožňoval neoprávnené postavenie stavby na cudzom pozemku riešiť len žalobou na odstránenie stavby, deklaroval nutnosť prihliadnuť aj k oprávneným záujmom vlastníka neoprávnenej stavby a tiež všeobecný záujem na tom, aby právne vzťahy medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby boli postavené na pevný základ. Žaloba mala byť posudzovaná v zmysle § 135c OZ. Touto skutočnosťou sa súdy vo svojom konaní nezaoberali, pričom odvolací súd vo svojom rozhodnutí k tejto námietke nezaujal žiadne stanovisko. Zároveň nemožno opomenúť, že plot dovolateľky má betónové základy a preto nie je možné tento plot posunúť, tak ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia súdu.

8. Odvolací súd sa nesprávne vysporiadal s obranou dovolateľky, ktorou v odvolaní napádala správnosť rozsudku súdu prvej inštancie o tom, že oplotenie postavila v súlade s geometrickým plánom, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Dovolaťka poukázala na skutočnosť, že protokol o vytýčení hranice ako aj znalecké posudky posudzujú stav aký je zapísaný v katastri nehnuteľností po tom, čo si žalobkyňa pozemok, ktorý sa v zmysle rozhodnutia súdu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva stal jej vlastníctvom, rozdelila na dve časti na základe geometrického plánu vyhotoveného p. Y., pričom v súčasnom stave je v katastri nehnuteľnosti evidovaná hranica medzi pozemkami žalobkyne a žalovanej v zmysle tohto geometrického plánu. Avšak z dôvodu toho, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva boli hranice vytýčené v zmysle geometrickým plánom vypracovaným Ing. T. H., ktorý tvoril súčasť rozsudku, dovolateľka mala za to, že súdy mali v znaleckom dokazovaní posudzovať stav v zmysle tohto geometrického plánu a posúdiť či oplotenie dovolateľky je postavené v zmysle tohto geometrického plánu, ktorý určil hranicu medzi pozemkami účastníkov konania. Znaleckým dokazovaním sa len posúdilo, či protokol o vytýčení hraníc predložený zo strany žalobkyne je v súlade s hranicou zapísanou v katastri nehnuteľnosti.

9. Dovolaťka mala za to, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke posudzovania žalobného návrhu ako aj určenia hranice v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd sa rozhodovacej praxi dovolacieho súdu a Ústavného súdu SR riadne nevenoval, a nesprávne ju vykladal a aplikoval, čím je rozsudok nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Súdy mali brať do úvahy a skúmať, či oplotenie žalovanej bolo postavené v súlade s geometrickým plánom, ktorý bol súčasťou rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Rovnako sa malo zistiť, či bola alebo nebola dodržaná krajná odchýlka pre dĺžku stanovaná vyhláškou č. 461/2009 Z.z. v § 59, ako aj v zmysle § 37 Smernice na meranie a vykonávanie zmien v súbore geodetických informácií katastra nehnuteľností vydanéj v roku 1999 Úradom geodézie kartografie a katastra Slovenskej republiky. Dovolaťka mala za to, že bola dodržaná krajná odchýlka stanovená zákonom a preto je plot postavený v súlade s hranicou pozemkov.

10. Dovolaťka navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov konania. Dovolaťka zároveň navrhla dovolaciemu súdu, aby odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže okamžitým výkonom rozsudku jej hrozí závažná ujma, pretože v rámci prípadného výkonu rozhodnutia by muselo dôjsť k odstráneniu celého oplotenia, čo by predstavovalo nenapraviteľný zásah do jej práv, nakoľko iným spôsobom ako odstránením celého oplotenia nie je možné dané oplotenie posunúť.

11. Žalobkyňa namietla dôvodnosť aplikácie § 135c OZ, ktoré predpokladá nielen naplnenie hmotnoprávných podmienok upravených v texte ustanovenia, ale zároveň musia byť splnené ďalšie

zákonné podmienky. Ak by dovolací súd akceptoval argumentáciu dovolateľky, že plot má betónové základy a preto nie je možné ho posunúť, ale je nevyhnutné ho zbúrať, tak by v rozpore so zákonom uprednostnil práva dovolateľky pred právami žalobkyne. Z obsahu vykonaných dôkazov vyplýva, že dovolateľka nekonala s dobrým úmyslom a porušila dobré mravy. Dôvodnosť aplikácie § 135c ods. 1 OZ je daná výlučne pri takom usporiadaní pomerov, keď so zreteľom na okolnosti daného prípadu bude spravodlivé a v súlade s dobrými mravmi, aby vlastníctvo stavby zostalo aj naďalej stavebníkovi pretože bol pri zriaďovaní stavby dobromyseľný. S poukazom na uvedené bol postup súdov, keď žalobu posudzovali s odkazom na § 126 OZ zákonný a správne bola poskytnutá ochrana žalobkyne. Žalobkyňa navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania a zároveň mala za to, že nie je dôvod na odklad vykonateľnosti rozhodnutia.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

13. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu v zmysle § 124 ods. 1 CSP dovolateľka namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné. Obsah spisu nedáva podklad pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska, ktorá predstavuje výnimku z prvej vety a týka sa výlučne ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces.

15. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017). Ani od 01. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť niektorej strany uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia.

16. Dovolaťka preto neopodstatnene namietala, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

17. Podľa názoru dovolateľky je dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keď za nesprávne vyriešené právne otázky považovala „či mali súdy posudzovať povinnosť posunutia oplotenia, t.j. odstránenia neoprávnenej stavby, v zmysle § 135c OZ alebo podľa § 126 OZ,“ a „či mali súdy brať do úvahy a skúmať, či oplotenie žalovanej bolo postavené v súlade s geometrickým plánom, ktorý bol súčasťou rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva alebo mohli skúmať toto oplotenie v súlade s geometrickým plánom žalobkyne a zároveň bolo potrebné zistiť, či bola alebo nebola dodržaná krajná odchýlka.“ K prvej otázke dovolateľka mala za to, že súdy mali žalobu posudzovať v zmysle § 135c OZ a k druhej otázke, že súdy mali posudzovať stav v zmysle geometrického plánu, ktorý bol súčasťou rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorý určil hranicu

medzi pozemkami účastníkov konania.

18. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Napokon vzhľadom na čl. 2 ods. 2 CSP je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

20. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú, teda nie o skutkovú otázku. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, ako aj procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním.

21. K prvej položenej otázke dovolateľky, dovolací súd poukazuje na to, že dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Prípustnosť podaného dovolania teda dovolací súd posudzuje vždy autonómne podľa jeho obsahu (8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020). K dovolateľkou položenej právnej otázke poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax, dovolací súd dospel k záveru, že táto nastolená právna otázka ešte nebola v praxi odvolacieho súdu vyriešená, a preto posudzoval prípustnosť podaného dovolania z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

22. Podľa § 119 ods. 2 OZ nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

23. Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania vecí od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

24. Podľa § 135c ods. 1 OZ ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil (ďalej len „vlastník stavby“).

25. Podľa § 135c ods. 2 OZ pokiaľ by odstránenie stavby nebolo účelné, prikáže ju súd za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, pokiaľ s tým vlastník pozemku súhlasí.

26. Podľa § 135c ods. 3 OZ súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho

práva k stavbe.

27. Za neoprávnenú stavbu v zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka sa považuje taká stavba, ktorú stavebník zriadi na cudzom pozemku bez toho, aby k tomu mal právny titul umožňujúci mu zriadiť stavbu na cudzom pozemku; pre posúdenie, či ide o stavbu neoprávnenú, nie je podstatné, či stavebník mal stavebné povolenie a ani vedomie (súhlas) orgánu obce o stavbe. Cudzím pozemkom pre zriaďovateľa stavby je každý pozemok, ku ktorému nemá vlastnícke (spoluvlastnícke) právo, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, prípadne obligačné právo umožňujúce zriadenie stavby. (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo/44/2012)

28. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala ochrany podľa § 126 OZ, pričom súd prvej inštancie žalobe vyhovel a uložil dovolateľke povinnosť posunúť oplotenie svojho pozemku.

29. Vzťah § 135c OZ k § 126 ods. 1 OZ je vzťahom špeciálneho ustanovenia k všeobecnému ustanoveniu (§ 126 ods. 1 OZ). V danom prípade teda bolo potrebné aplikovať § 135c OZ a nie § 126 OZ. Plot dovolateľky je v zmysle § 119 ods. 2 OZ stavbou, pričom nemožno opomenúť, že jeho výstavbe predchádzalo ohlásenie Stavebnému úradu v zmysle Stavebného zákona. Keďže sporné oplotenie patriace dovolateľke je v zmysle zákona stavbou, žalobkyňa sa mohla proti dovolateľke ako neoprávnenej stavebníčke domáhať ochrany na súde podľa § 135c OZ. V danom prípade teda oplotenie dovolateľky podlieha právnemu režimu podľa § 135c OZ, ktorý sa aplikuje na stavby ako nehnuteľnosti a nie režimu podľa § 126 ods. 1 OZ, ktorý sa aplikuje na vypratanie ostatných nehnuteľných vecí.

30. Z uvedených dôvodov dovolací súd konštatuje opodstatnenosť námietky dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v takej otázke (potreby aplikovať § 135c OZ a nie § 126 OZ), ktorá bola podkladom pre vyhovieť žalobe, na základe čoho dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovanej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) je nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

31. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd podľa týchto ustanovení zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukazom na dôvod zrušenia rozhodnutia sa dovolací súd nezaoberal dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

32. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.